

MEMÒRIA D'INFORME DE GESTIÓ I EVOLUCIÓ DE LA FUNDACIÓ PERE MATA.

(2.1) Introducció.

La Fundació Pere Mata basa les seves actuacions en la protecció i l'assistència de persones afectades per trastorns mentals, discapacitats intel·lectuals o dependents per tal d'aconseguir la seva integració comunitària, millorar la seva rehabilitació i qualitat de vida, així com també, el seu benestar individual.

L'exercici d'aquesta voluntat fundacional es materialitza en una activitat creixent, que en els darrers anys, ha consolidat múltiples iniciatives, programes de suport i gestió de recursos assistencials enfocats a donar resposta a un gran nombre de necessitats.

Les prioritats de la Fundació i les principals línies de treball realitzat al llarg de 2021 es poden englobar en els següents àmbits d'actuació:

- **ACTIVITAT TUTELAR I ACTIVITATS DE SUPORT A LES PERSONES AMB INCAPACITACIÓ:** La representació jurídica, l'administració i tenir cura de les necessitats de les persones incapacitades.
- **SERVEIS LABORALS:** La inserció laboral suposa l'adquisició, recuperació o potenciació d'aquells coneixements, hàbits i habilitats necessàries per aconseguir la seva integració professional.

DISPOSITIUS-ACCIONS:

- TALLERS OCUPACIONALS - Rehabilitació laboral.
- CENTRE ESPECIAL DE TREBALL - Espai productiu protegit, en el camp de muntatge industrial, jardineria, manteniment d'exterior, restauració, neteja i bugaderia.
- FORMACIÓ: Accions formatives de capacitació laboral prèvies a la inserció al treball protegit.
- INSERCIÓ A L'EMPRESA ORDINÀRIA: Intermediació laboral.
- **SERVEIS D'HABITATGE PER A PERSONES AMB MALALTIA MENTAL:** Llars residència, Llars amb suport, la finalitat de les quals és facilitar l'accés a l'habitatge a les persones amb malaltia mental.
- **SERVEIS D'ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA:**
 - Gestió de residències per a la gent gran.
 - Servei d'Assistència Domiciliària (SAD).
 - Acompanyaments hospitalaris i sortides programades i urgents.
 - Servei de transport assistit.
- **ACTIVITATS CULTURALS, D'OCI, PRÀCTICA DE L'ESPORT I VOLUNTARIAT.**
- **FORMACIÓ I R+D:** Promoure i col·laborar en programes de recerca clínica i experimental.
- **SENSIBILITZACIÓ DE L'OPINIÓ PÚBLICA, CAMPANYES INFORMATIVES.**

- **ALTRES PROGRAMES.**

Cal ressaltar que 3.304 persones han participat, com a mínim, en un programa diferent, i que han estat atesos per una plantilla mitjana contractada equivalent a jornades anuals de 460,68 professionals.

En aquesta memòria no només es detalla la liquidació numèrica de les activitats desenvolupades, sinó una recopilació de tota la informació significativa, que al nostre entendre, és necessària per a una correcta comprensió del conjunt de les actuacions realitzades.

(2.2) Evolució Econòmica.

L'actual entorn pandèmic i els plans de contingència aplicats condicionen l'evolució de l'exercici 2021 i els resultats assolits.

(2.2.1) Impacte derivat de l'aplicació dels plans de contingència per a fer front a la Covid-19.

Al 2021 la pandèmia derivada de la Covid-19 ha iniciat la fase de mitigació, i tot i la millora generalitzada respecte al 2020, als mesos de juliol i agost, així com al novembre i desembre l'afectació va ser significativa.

Els serveis i recursos gestionats per la Fundació han estat declarats serveis essencials ja que atenen població vulnerable i han aplicat els plans de contingència regulats als protocols sectorials i altres indicacions del Departament de Salut.

De l'aplicació dels plans de contingència resulten principalment les següents mesures :

- Definició de les mesures preventives i circuits de sectorització en el funcionament dels recursos.
- Adquisició i ús dels EPIs (equips de protecció individual) i formació dels professionals.
- Control de símptomes compatibles.
- Cribratges amb proves diagnòstiques.
- Borsa de treball activa per poder fer front a les substitucions o aïllaments en situacions d'incidència.

L'aplicació d'aquestes mesures ha tingut un impacte significatiu en les despeses de l'exercici. Complementàriament, el Departament de Drets Socials mitjançant el Decret Llei 29/2020 finança els sobrecostos de la gestió de l'emergència derivada de la Covid-19 aportant des del 1 de gener 196,30 € addicionals mensuals per plaça a les residències de gent gran i 62,80 € addicionals per plaça a la residència de malaltia mental. Aquest recursos complementaris han permès mantenir l'equilibri econòmic.

Altrament manifestar que a data de realització d'aquest informe de gestió no hi ha i no és preveuen reclamacions o demandes que puguin derivar en despeses addicionals .

(2.2.2) Evolució de les principals magnituds econòmiques.

Tot i les dificultats comentades, els ingressos de l'exercici assoleixen els 15.454.543,13 € amb una variació 2021/2020 de +514.778,83 € (+3,45 %), amb el següent detall i comparativa dels principals conceptes d'ingressos :

	2021	2020	Diferència	%
Prestació de serveis	14.651.827,56	14.063.577,00	588.250,56	4,18%
Rendiment d'actius	163.761,51	135.102,07	28.659,44	21,21%
Col·laboracions, subv. i donacions	452.347,96	554.916,10	-102.568,14	-18,48%
Subvenció a la inversió	103.513,94	106.470,72	-2.956,78	-2,78%
Altres ingressos	83.092,18	79.698,43	3.393,75	4,26%
Total	15.454.543,15	14.939.764,32	514.778,83	3,45%

Per àrees d'activitat destaca l'increment d'ingressos a l'àrea de gent gran motivat per l'actualització de tarifes en un 4% i l'anualització del finançament dels sobrecostos Covid-19.

Destacar també que la renúncia als contractes de gestió dels serveis d'assistència domiciliària de Malgrat de Mar i Pineda de Mar ha suposat un reducció d'ingressos de 400.777,54 € respecte a l'exercici 2020.

L'afectació de la pandèmia ha provocat una significativa reducció en les activitats lúdiques, esportives i culturals i conseqüentment una disminució dels ingressos derivats d'aquest concepte, en concret - 607.95,48 € (un -66%) respecte als nivells pre-pandèmics de 2019 i amb un lleuger increment de 108.273,85 € comparativament amb el 2020.

Les despeses d'explotació assoleixen els 15.293.385,12 € amb una variació 2021/2020 de 420.347,12 € , representant un +2,83%, amb el següent detall i comparativa de les principals despeses :

	2021	2020	Diferència	%
Ajuts concedits	94.251,54	138.783,20	-44.531,66	-32,09%
Consums explotació	1.817.168,21	1.823.068,61	-5.900,40	-0,32%
Personal	10.919.582,81	10.977.457,81	-57.875,00	-0,53%
Altres despeses	2.100.771,04	1.544.643,47	556.127,57	36,00%
Amortitzacions	337.626,59	355.454,97	-17.828,38	-5,02%
Financers	23.984,93	33.629,94	-9.645,01	-28,68%
Total	15.293.385,12	14.873.038,00	420.347,12	2,83%

Per conceptes cal destacar l'increment de les dotacions per provisions per altres operacions de les activitats amb un increment de 377.480,08 € dins de l'epígraf d'altres despeses com a conseqüència principalment de l'impacte del covid-19 en els nivells d'ocupació en els centres residencials en aquelles places vacants amb finançament públic.

Els comptes deutors assoleixen la xifra de 2.851.903,25 € (una variació 2021/2020 de +97.451,03 €, - 3,54 %). Complementàriament és registra un endeutament de 463.376,74 € amb una variació 2021/2020 de +278.398,81 €.

(2.3) Desenvolupament de l'activitat.

(2.3.1) Activitat tutelar, protecció jurídica i cobertura de les necessitats econòmiques.

El col·lectiu de persones amb capacitat d'autogovern afectades, sobretot en aquells casos amb patologies crònicament més prolongades, per motius de la seva malaltia poden no valer-se per si mateixes en la realització de les activitats més bàsiques de la vida diària. Per donar cobertura a aquesta situació, la Fundació Pere Mata articula les següents iniciatives:

(2.3.1.1) Activitat tutelar i protecció jurídica

Tutela de persones incapacitades judicialment, protecció jurídica i assessorament a les famílies.

En alguns casos, cal proporcionar a les persones afectades per malaltia mental, discapacitat o deteriorament cognitiu una representació, administració i cura de les necessitats en el sentit més ampli. Per aquest motiu, s'ha d'engegar en els organismes judicials un procediment d'incapacitat parcial o total, i nomenar una figura judicial com és la figura del tutor o del curador.

Aquesta figura judicial, determinada en la corresponent sentència d'incapacitat, té com a objectiu vetllar per la cobertura de les necessitats de la persona incapacitada i pel seu benestar, que a la vegada, és supervisada pels organismes judicials i socials competents en la matèria.

El detall de l'evolució de l'activitat al llarg del 2021 ha estat:

- EVOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT DEL SERVEI:

Càrrecs	2021	2020
	Total	Total
Tutoria	560	529
Curatela	183	166
Mesura Cautelar	1	1
Defensa Judicial	2	2
Assistent Personal	6	9
A. representativa	1	0
Guarda de fet	1	0
TOTALCÀRRECS TUTELARS	754	707
Pretutela	120	111
Documentde compromís	21	22
Administrador provisional	6	5
Valoracions	32	39
Gestió Administrativa	81	49
ALTRES FIGURES	260	226
TOTAL	1014	933

- TIPOLOGIA DIAGNÒSTICA DELS CÀRRECS TUTELARS: El diagnòstic principal dels càrrecs tutelars finançats són:

DIAGNÒSTIC JURÍDICS	PRINCIPAL DELS CÀRRECS	TOTALS
Trastorn Mental Sever		546
Discapacitat Intel·lectual		297
Toxicomanies i Altres Diagnòstics Associats		31
Demències		105
Altres Tipologies Diagnòstiques		35

- RESPECTE A LA INTERVENCIÓ que requereixen els càrrecs tutelars:
 - Els casos al domicili augmenten dels 212 de 2020 a 240 al 2021.
 - El 25,1% del total dels càrrecs tutelars presenten factors de complexitat, en la intervenció social, jurídica i/o econòmica.
 - 86 noves mesures de suport acceptades al 2021. El 31,3% d'aquestes presenta factors de complexitat.
 - Els principals factors de complexitat del conjunt dels càrrecs tutelars :

Factors de Complexitat	Percentatge %
Consum actiu de tòxics. Conductes addictives.	10,4%
Insuficiència de recursos econòmics per cobertura de necessitats bàsiques	7,29%
Causes civils	39
Causes penals	32
S/CÀRRECS TUTELARS TOTALS	

2.3.1.2) Gestió de dipòsits

Històricament, la finalitat de la creació dels dipòsits a les institucions hospitalàries cofundadores, va ésser la d'intentar controlar i orientar, amb criteris terapèutics, la despesa diària de cadascun dels interns. Amb la creació d'aquest instrument, un cop cada trimestre o cada mes, s'ordenava una transferència cap al compte dipòsits dels pacients des de l'entitat financera on aquesta persona tenia el seu compte principal i, a partir d'aquí, el metge assignava una despesa diària a l'intern, import que podien aconseguir en el dipòsits dels pacients de la mateixa institució sense que cada vegada l'intern necessites desplaçar-se a Reus per efectuar aquesta disposició. Així mateix, s'evitava que l'intern mal administrés el seu patrimoni, o efectués més despesa de la pertinent i, a més, el pacient aprenia a controlar els seus diners a partir de l'assignació diària que el metge de referència li assignava, segons les seves necessitats.

Aquesta modalitat de gestió de tresoreria dels pacients és una pràctica habitual i necessària, tal i com ho demostra el fet que totes les institucions públiques o concertades pel Servei Català de la Salut tenen un mateix funcionament.

La normativa que regirà els dipòsits del pacient serà la que estableixen els articles 1.758 i seg. del Codi Civil.

(2.3.1.3) Ajut econòmic al pacient mental.

Tot i la important millora de les condicions de vida i de la situació econòmica de bona part del col·lectiu de malalts psiquiàtrics, experimentada a partir de la progressiva implantació de les percepcions per pensions no contributives de les quals són beneficiaris una part important dels afectats, especialment en aquells casos d'hospitalització de crònics, trobem encara bosses de marginalitat.

Ha estat voluntat de la Fundació el suport directe, sempre dins de les seves capacitats financeres, a aquests tipus de col·lectius sempre amb accions puntuals i altament justificades.

El pressupost d'ajuda econòmica a persones amb problemàtica derivada de malaltia mental ha assolit l'import de 73.037,78 € al llarg de 2021 destinats a les següents accions:

- **Manutenció** : Compra de menjar, vestuari, tabac i higiene personal.
- **Habitatge** : Pensió, lloguer, subministraments, reparacions i assegurances.
- **Altres** : Salut personal, acompanyaments i activitats d'oci.

(2.3.2) Serveis Laborals

Oferim tots els suports per a totes les tipologies de treball; treball ordinari, treball protegit, prelaboral i ocupacional.

La distribució per serveis i activitats al llarg de l'any 2021 ha estat la següent:

SERVEI	PLACES	PERSONES ATESES / CONTRACTADES	PERSONES AMB 65% O MÉS DE DISCAPACITAT	INSERCIONS
Prelaboral	50	104	67%	20
Treball protegit	89	123	84%	
Treball ordinari (SIAOS/Incorpora)	-	65		22
Teràpia Ocupacional	40	37	100	

Fets més destacables :

- **Suport Prelaboral:** Realització de 38 accions individuals formatives externes en recursos normalitzats i amb titulació homologada i manteniment dels 3 convenis amb entitats per fer formació i 3 convenis per a la realització d'entrenament en hàbits i habilitats laborals.
- **Treball Protegit:** Durant l'any 2021 s'ha treballat en consolidar la cartera de clients i el volum de facturació directe a clients de 839.024,64 € (+ 0,32 % 2021/2020 en termes comparatius).
- **Unitat de Suport a l'Atenció Professional:** Obtenció de 10 Certificats de Professionalitat del SOC (1 jardineria i 9 Neteja)Realització d' accions formatives: Gestió del estrès i autocontrol, habilitats comunicatives, saber demanar ajuda, tenir confiança en un mateix, psicoeducació en alcohol, beneficis en la medicació, trastorns del son, entre d'altres.
- **Treball Ordinari:** Realització per 10è any consecutiu del Programa INCORPORA i finalització del quart any de Servei Integral d'Orientació, Acompanyament i Suport (SIOAS) amb 22 contractacions per a persones amb malaltia mental.

- **Suport Ocupacional:** Implantació de grups reduïts per aminorar els problemes de conducta i incorporar conductes alternatives Aposta per l'accés a les noves tecnologies amb l'adquisició de tauletes i l'entrenament de les persones usuàries en el seu ús.

(2.3.3) Serveis d'habitatge per a persones amb malaltia mental

Oferim totes les tipologies de suport a l'habitatge per a persones amb problemàtica derivada de salut mental de la Cartera de Serveis Socials de la Generalitat de Catalunya, prestant suports de manera temporal o definitiva les Activitats de la Vida Diària per a que les persones amb problemàtica derivada de malaltia mental puguin desenvolupar-se de manera normalitzada i lo més autònomament possible dins d'un entorn comunitari.

SERVEI	PLACES	PERSONES ATESES	Tipologia d'atenció
Llar residència	59	63	365/24 hores.
Llars amb suport	53	49	365dies/2 hores diàries.
Suport a l'autonomia a la pròpia llar	127	127	Assistència domiciliària.

Fets més destacables :

- **Llars amb suport:** Incorporació a la xarxa d'habitatges de Llars amb Suport d'un nou habitatge a Tarragona.
- **Servei de Suport a l'Autonomia a la pròpia Llar :** Implementació d'un sistema de identificació de presències als domicilis on es presta el servei per tal de realitzar el registre de jornades en forma d'un adhesiu que porta incorporat un sistema NFC.

(2.3.4) Serveis d'Atenció a la dependència.

(2.3.4.1) Gestió de residències per a gent gran.

Les Residències Assistides i els Centres de Dia ofereixen un servei d'acollida i d'atenció integral a les persones grans tenint en compte els valors, preferències i història de vida, amb l'objectiu de garantir un servei personalitzat i de qualitat.

Dispositiu	Places				Pressupost	RRHH
	RS	CD	H	T		
Sant Bartomeu de Bellpuig	61	8	-	69	1,462M/€	35
Jaume Batlle Barcelona	78	30	-	108	2,003M/€	60
Vallbona Barcelona	90	16	-	106	2,178M/€	63
TOTAL	229	54	-	283	5,643M/€	158

Fets destacats :

- L'abordatge dels plans de contingència per fer front a la pandèmia han condicionat tota la gestió dels centres residencials. Destaca per la seva incidència la importància de la correcta definició de les mesures preventives i circuits de sectorització, el control de símptomes compatibles, els cribatges amb proves diagnòstiques, la formació dels professionals i dotar-se de mitjans, tant humans com materials, per poder proveir una correcta assistència als usuaris.
- Participació a l'estudi Health Alliance for Prudent Prescription and Yield of Antibiotics in a Patient-centered Perspective per la millora de la prescripció farmacèutica.

(2.3.4.2) Serveis d'atenció domiciliària.

El Servei d'Assistència Domiciliària és un conjunt organitzat i coordinat d'accions que es realitzen a la llar de l'usuari dirigides a proporcionar atencions personals, atencions de caràcter urgent, ajudar a la llar i suport social a aquelles persones o famílies amb manca d'autonomia personal, dificultats de desenvolupament o amb problemàtiques familiars especials.

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI :

Servei	Usuaris	Hores de Servei	RRHH
Noguera	306	58.475	40,73
Malgrat De Mar (mesos)	157	18.241	10,29
TOTAL	553	69.129	51,02

(2.3.5) Programa de recerca i desenvolupament en el camp de la salut mental.

Projectes realitzats conjuntament amb l'àrea de recerca, innovació i docència de l'Hospital Universitari Institut Pere Mata.

- **Projectes**

- Desenvolupament del projecte "Implicación del ADN mitocondrial en las psicosis tempranas: relación con el riesgo de enfermedad, estrés, rendimiento cognitivo, sintomatología clínica y síndrome metabólico" (codi PI18-00514, import finançat 81.070,00 €). En aquest projecte s'està analitzant la contribució d'aquesta molècula d'ADN indispensable per a la generació d'energia en els trastorns psicòtics.
- Concessió del projecte "Estudio piloto aleatorizado y controlado a doble ciego sobre la eficacia de los nutracéuticos combinados con la actividad física como tratamiento complementario para el autismo y la esquizofrènia" (codi PI21/01812, import finançat 123.420,00 €). En aquest projecte s'avaluarà l'efecte d'una combinació nutracèutica i de l'activitat física en la millora física, psicològica i psicopatològica de l'autisme i l'esquizofrènia.

- **Publicacions**

Autors: Valiente-Pallejà A, Tortajada J, Bulduk BK, Vilella E, Garrabou G, Muntané G, Martorell L.

Títol: Comprehensive summary of mitochondrial DNA alterations in the postmortem human brain: A systematic review.

Revista: *EBioMedicine* 2022; 76: 103815.

(2.3.6) Altres programes.

- **Programes comunitaris per a persones amb malaltia mental i/o discapacitat intel·lectual.**

- Voluntariat, activitats d'oci, lleure i esport.
- Acompanyaments mèdics i hospitalaris i la realització de tota mena de gestions.
- Transport assistit.

SERVEI	Tipologia de servei	Hores de servei/places
Acompanyaments hospitalaris, sortides programades i urgents	365 dies/24 hores	4.668
Voluntariat, activitats d'oci, lleure i esport	Segons programa	11.340
Transport assistit	De dll. a dv. de 8 a 18 h.	2.406 serveis/28 places

- **Gestió del Banc d'Ajudes Tècniques.**

Servei que engloba l'assessorament tècnic gratuït domiciliari per part d'una terapeuta ocupacional en matèria d'accessibilitat i ajudes tècniques. Al mateix temps, ofereix l'accés a ajudes tècniques en condicions de lloguer assequible.

SERVEI	Persones ateses	Intervencions realitzades	Material cedit (ajudes tècniques)
BAT Terres de l'Ebre (Servei concertat amb els Consells Comarcals del Montsià, Baix Ebre, Terra Alta, Ribera i Ajuntaments d'Ampostà i Tortosa)	156	436	108
BAT Reus (Servei concertat amb l'Ajuntament de Reus)	155	403	325